

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

06 Aralık 2019

Sayı : 30824082/610- 289096
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY'a yöneltilen, Cumhurbaşkanı Yardımcımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri, ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza gönderiliş tarih ve sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (1 Adet- 1 Sayfa)
- Cevap Yazıları (8 Adet-18 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

-TBMM Başkanlığı

Bilgi:

-Cumhurbaşkanı Yardımcılığı

7/1836 GK-31
7/9114 GK-101
7/10055 GK-119
7/20332 GK-36
7/10058 GK-119
7/20338 GK-36

7/19411 GK-25
7/19412 GK-25
7/19428 GK-25
7/19963 GK-31
7/20085 GK-36

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/19963 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARIMIZ**

SORULAR:

Greenpeace tarafından hazırlanan, “2016-2018 dünya plastik atık ticareti verileri ve Çin'in yurtdışından atık ithalini yasaklamasının etkileri” başlıklı rapor basınımızda geniş yer bulmuştur. Raporda, 2016-2018 yılları arasında en fazla plastik atık ithal, ihraç eden 21 ülkenin ithalat ve ihracat verilerine yer verilirken, Çin'in yurt dışından plastik atık alımına 2018'de yasak koymasının ardından, bu atıkların yeni adresinin Endonezya ve Türkiye olduğu değerlendirilmesine yer verilmiştir.

TÜİK verilerine göre, Türkiye 2014 yılında 45,3 milyon dolar plastik atık ithal ederken bu miktar 2018 yılında 116,4 milyon dolara yükselmiştir. Ocak-Ağustos 2019 döneminde ise 73,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. TÜİK verilerine göre Türkiye'nin plastik atık ithalatının büyük bölümü İngiltere, Almanya, ABD ve İtalya gibi gelişmiş sanayi ülkelerinden yapılmaktadır. Ülkemizde plastik atık miktarını azaltmak amacıyla 1 Ocak 2019'da yürürlüğe giren uygulama ile marketlerde 15 mikronun üzerindeki plastik poşetlere 25 kuruş satış fiyatı konulmuştur. Bu uygulama plastik atıklarla mücadelede önemli bir adımdır. Hal böyleyken doğada çözülmesi yüzlerce yıl süren plastik atıkların ülkemizde ithalatının artırılması uygulamayla tezat oluşturmaktadır.

Türkiye, henüz kendi plastik çöpünü toplayıp imha edecek kapasiteye sahip değilken, bu şekilde kontrolsüz çöp ithalatı Türkiye'nin kendi geri dönüşüm sisteminde var olan sorunların daha da artmasına neden olabilir. Çevreye ve dolayısıyla insan sağlığına daha fazla zarar verilmeden, çöp ithalatının yasaklanması gerekmektedir. Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'nin 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında ve Ekim 2019 itibariyle Türkiye'nin katı atık ve hurda ithalatı miktarı nedir? Atık türlerine göre dağılımı nedir? Bu ithalat hangi ülkelere yapılmış ve ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2) Atık yönetimi ciddi bir konudur. Kapsamlı altyapı ve denetim mekanizmaları gerektirir. İthal edilen' bu çöplerin geri dönüşümünde yüzde yüz hedefe ulaşıyor mu? Özellikle plastik atık ithalatının çevresel etkileri değerlendiriliyor mu?
- 3) Bu çöplerin geri dönüşüm aşamasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir denetim uyguluyor mu? Uyguluyorsa denetim sürecine ilişkin bilgiler nedir?
- 4) 01 Ocak 2019'da yürürlüğe giren uygulama ile marketlerde 15 mikronun üzerindeki plastik poşetlere 25 kuruş fiyat konulmuştur. Bu satıştan Çevre Fonuna aktarılan toplam miktar nedir? Bu fon nasıl değerlendirilmektedir?
- 5) 2018 yılı ve 1 Ocak -10 Ekim 2019 tarihleri arası aylar itibariyle 15 mikronun altındaki poşet tüketimi ne olmuştur? 1 Ocak 2019 tarihinden sonra bir artış söz konusu ise bunun nedenleri nedir?
- 6) Ülkemizde 2018 yılı ve 1 Ocak - 10 Ekim 2019 tarihleri arası aylar itibariyle 15 mikronun üzerindeki plastik poşet tüketim miktarı nedir?
- 7) 15 mikronun altındaki poşetlerin geri dönüşümü var mıdır?

CEVAPLAR:

1- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinin EK-1’inde yer alan ekonomik değere haiz plastik, kağıt, cam, kauçuk gibi tehlikesiz atıklar ile Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliğinin EK-1’inde yer alan metal hurdaların ithaline izin verilmektedir. Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla, ithal edilecek tehlikesiz atık ve metal hurda miktarında değişiklik görülebilmektedir.

2- Söz konusu atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından, amacına uygun olarak getirilmektedir.

3- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan “2019/3 sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği” kapsamında; Bakanlığımızın merkez ve taşra teşkilatlarında görevli denetim personelleri tarafından atık ithalat denetimleri gerçekleştirilmekte olup, Çevre Kanunu’na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 20 nci maddesi uyarınca idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

4- 01 Ocak 2019 tarihinden itibaren satış noktalarında plastik poşetler ücretli olarak temin edilmeye başlanmıştır. Bu sayede 2019 yılı ilk 9 ayında poşet kullanımı yaklaşık %78 oranında azalmıştır. Bu güne kadar satılan toplam poşet sayısı yaklaşık 1,5 milyar adet olup, poşet satışından elde edilen Geri Kazanım Katılım Payı geliri 210 milyon TL’dir. Elde edilen gelirler karşılığında Çevre Kanunu kapsamında yerel yönetimlere çevre projeleri için mali destek sağlanmaktadır.

Bu kapsamda; Bakanlığımızca yerel yönetimlerin çevre yatırımları için son 16 yılda 2 milyar 116 milyon TL nakdi yardım yapılmıştır. 2019 yılındaki yardım tutarı ise 527 milyon TL dir.

5- Çevre Kanunu ile getirilen düzenleme dahilinde, 15 mikronun üzerindeki poşetlere ücretlendirme uygulanmaktadır. Bu bağlamda, 15 mikron ve altı poşetler kapsam dışında olduğundan, bunun tüketim miktarına ilişkin elimizde istatistiki veri bulunmamaktadır. Ayrıca, söz konusu poşetlerin kullanımında artış olduğuna dair, bu sektörden Bakanlığımıza herhangi bir bilgi ulaşmamıştır.

6- Ülkemizde, 2018 yılı ve öncesinde plastik poşetlerin ücretlendirilmesine ilişkin herhangi bir uygulama olmadığından tüketilen poşet miktarına ilişkin kesin resmi veri bulunmamaktadır. 01 Ocak- 01 Ekim 2019 tarihleri arasında ise Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı’na bildirilen, satışı yapılan poşet miktarının 1.451.627.087 adet olduğu bilgisi Bakanlığımıza iletilmiştir.

7- Plastik poşetlerin incelik olarak herhangi bir mikron sınırı olmaksızın geri dönüşümü mümkündür.

